

A bizalom légkörében

Hogyan fogad egy tanácsstag?

A Váci-utcai kerületi tanács kapuján vadonatúj kartontábla függ:

A tanácsstagok fogadnak 16—18 óra között
I. emelet 13-14-15 sz. alatt

Háromnegyed négykor már négyen-öten ülnek az előszobában. Nyoma sincs a feszes, hivatalos hangulatnak. Lábbujhegyen való, néma tisztelgésnek a Félrelmetes Hivatal előtt. Inkább egy *orvosi várószoba* atmoszférája lebeg a lámpák alatt, a *bizalom megnyugtató légköre*. Pontosan négy órakor az előszobával lépek a fogadószobába s egy kerek-asztalhoz ülünk, hárman.

A tanácsstag, a panaszos és az újságíró.

Közből nincs íróasztal, a rideg bástya, amely a bürokratákat elszigetelte az emberektől. Egyszerű, derűs beszélgetés ez, a látogató is nyomban érzi ezt, leveti elfogódottságát s úgy beszél, mint az orvossal. S a tanácsstag is úgy hallgat, mint egy professzor, aki tisztában van azzal, hogy egy jó, alapos kipanaszkodás már út a gyógyulás felé.

A panasz meglehetősen

bonyolult lakásügy.

S. J. csepeli festőmunkás feleségét 1944-ben a nyilasok kilakoltatták kétszobás családi házából. A házat a felszabadulás után J. M. virágkertész igényelte ki, aki tavaly három hold földet kapott a Budaörsi-úton kertészet céljaira. Juttatásán házépítésbe kezdett, egy lakható helyiséget már fel is épített, odaköltözött. Mindössze néhány bútor-darabja maradt a családi házban, de bevitte oda lánya bútorait. A kertész jelenleg is budaörsi kertészetében lakik, csak a felesége alszik néha a Bereck-úton. S. J. zároltatta a lakást, de nem költözhet be feleségével és fiával, aki a néphadsereg politikai hadnagya, mert a kertész, aki ezek szerint két lakást lakik, nem hajlandó átadni a családi házat tulajdonosának. Illetve átadná lelépésért.

— *Senki sem lakhat két lakásban* — mondja a tanácsstag. — Megkeressük egyenes úton a kerületi tanács elnökét. Meg fogják vizsgálni, hogy a kertész budaörsiúti háza lakható állapotban van-e? Ha lakható, úgy a családi házat át kell adnia.

A panaszos összeszedi a papírjait és feláll.

— *Jó dolog ez, kérem* — mondja — *az ember érzi, hogy itt nemcsak ígérnek...*

A következő látogató

tragikomikus adóügyet

tereget ki. G. S. a Cső- és Szerelvény-értékesítő N. V. dolgozója, negyvenhatéves mozgalmi multja van. 1938-tól 48-ig kis műszaki boltja volt az Ó-utcában. 1948-ban iparát visszaadta, üzletét adótartozás fejében elárverezték. Kereseti és jövedelemadótartozásának, jövedelem többletadójának elengedése vagyronromlás címén kérvényezte s azt 303.167/1949 PK. II. oszt. szám alatt el is engedték. A jövedelem-többletadó azonban tévedésből kimaradt. Illetéktartozása is van. Őt kérvényezi nyújtott már be, a legutolsót évről február huszadikán 174.699/L szám alatt a Pénzügyigazgatóság II. c. osztályához. Választ még egyikre sem kapott, ellenben állandóan végrehajtás alatt áll, az érzéketlen 27-re kifizetés lakására, az árverést, illetményeit letiltották s erre az évre még kivetettek rá 125 forint vagyonadót, holott semmiféle vagyona nincsen. Érdeklődésére goromba, elutasító választ kapott.

Az ügy fölött, mint

a bürokrácia klasszikus homálya,

öt elintézetlen kérvény, egy három éve elszámolatlan hatósági árverés és egy goromba hivatalnok-profil gomolyog. A tanácsstag a félórás előadásból türelmesen és óvatosan fejtegeti elő a nyers tényeket és felállítja a segítség sürgősségi menetrendjét. A Tanács kéri a VII. B. adóhivatalt a transzferálást megelőzőleg az ügy kivizsgálására. A törvényes keretek között a legmértányosabb elintézés következik.

Negyedórás magánjogi eset. A Wesselényi-utcában egy lakó hibájából beázott és lemállott az alatta lévő lakás mennyezete. A tanácsstag aprólékosan megmagyarázza a panasztevőnek a magánjogi kereset lényegét és eligazítja a járásbírói felé.

Fiatal, derűs öntudatot sugárzó diák

P. Sz. műszaki ipariskola másodéves hallgatója. Tavaly, amikor beiratkozott, egy hónappal volt fiatalabb, mint húsz éves. A fennálló törvények szerint köteles volt látogatni az előadásokat, mert csak aki már elmúlt húsz éves, az tanulhat magánúton is és vizsgálhat évvégén a szaktárgyakból. Az első évet hetes átlaggal végezte. Az idén beiratkozott a Tudomány-

egyetem esti tagozatára is. Műszaki ismeretek mellett történelmet tanul. Két tanulmányi elfoglaltsága ütközik, miért is kérte az ipari iskola igazgatóját, mentesítse az előadások hallgatása alól. Év végén vizsgálni fog. Az igazgató ahhoz ragaszkodik, hogy beiratkozása idején még nem töltötte be a huszadik évét, tehát nem mentesíthető az előadások látogatása alól.

— Az ön igazgatóját — véli a tanácsstag —, az az óvatos megfontolás is vezethette, hogy ön esetleg évközben abbahagyja egyetemi tanulmányait és akkor, a felmentés birtokában, hónapokat bliccelhet az ipari iskolából. Talán olyan formában kelene kérnünk, hogy addig mentesítse önt, ameddig igazolja, hogy folytatja esti egyetemi tanulmányait. Helyes?

— Helyes, — bólint a diák és felderül az arca. — Tudtam, hogy itt megfelelő útbaigazítási kapok. Meg kell mondanom, hogy a legteljesebb bizalommal jöttem ide. És nem csalódtam.

Kemény kézzorítással bucsuzik.

— Ez a fiú nem iskolakerülő típus — mosolyog a tanácsstag. — Ez már tudja, miért tanul. Írjunk egy levelet az igazgatóknak.

A következő történetnek ez lehetne a címe:

az adóhivatal süket fülei,

A történet szenvedő hőse bosszankodó nevetések között adja elő, hogy 1949 február óta az egyik Állami Áruház alkalmazottja. Állásba lépését közölte az akkori lakása szerint illetékes VII./A adóhivatallal. Az adóhivatal azonban, mintha mi sem történt volna, általános jövedelemadó címén 812 forintot vetett ki B. S.-re, aki újfent tiltakozó bejelentést tett. Mint Állami Áruház alkalmazottja nem adóztatható általános jövedelemadó címén. A fenkőlt adóhivatal válaszul 1950-re 738 forint általános jövedelemadót vetett ki rá. Mi a teendő?

A teendő nagyon egyszerű. Az Állami Áruház hivatalos alkalmaztatási bizonyítványával keresse fel az adóhivatalt. A nagy nyilvántartókönyvet minden félnek jogában áll megtekinteni. Kerestesse ki a törzslapját és nyomban vezettesse át az adatok helyesbítését.

— Köszönöm szépen.

Hat óra elmúlt. Három tanácsstag

huszonkét panasztevőt

hallgatóit meg. Ebben a szobában heten jártak, hat ügyet a gyors és megbízható elintézés vágányára irányított a tanácsstag. Jegyzeteim szélen összegezem, mennyi időt fordítottak a látogatók addig ügyeik elintézésére, mielőtt a Tanács elé álltak volna. Hat ember százharminc órát. Több, mint öt teljes napot, csaknem egy hetet. És mindez elintéződött két óra alatt. A hetedik ügyet húsz percig forgattuk, vizsgáltuk. Jogerős bírói ítéletet és abból folyó végleges fegyelmi határozatot szeretne megváltoztatni egy asszony. Tapintatos, megnyugtató választ kap, de a Tanácsnak nincs módjában megfölbbezheteretlen bírói ítéletet felülvizsgálni.

Fél hétnek lépünk ki a fogadószobából. Az óriási épület folyosóin sziszeg a huzat. Mintha valahol a homályos boltívek sötétbetűnő mélyén a bürokrácia hétéfű sárkánya vergődne tehetetlenül. Napról napra szorosabb gúzsba kötik és a tanácsok egyenletes, nyugodt csapásokkal szelik le a fejét.

— *Jó dolog ez, — gondolom az egyik panaszossal, — megint a végén járunk valaminek, ami rossz volt, embertelen és keserves. A bürokrácia rákos burjánzása szugorodik össze. A hivatalnok lelépett a bálványtalapzatról. A földre, ahol a dolgozó ember áll. És kezeltöftak...*